

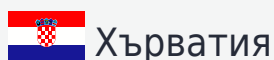
[Начало](#) > ... > [Семейноправни Въпроси И Наследство](#) > [Законно Преместване/установяване В Чужбина С Деца](#) > Croatia

Законно преместване/установяване в чужбина с деца

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

По отношение на обстоятелствата, при които единият родител може правомерно да отведе дете в друга държава без съгласието на другия родител, трябва да бъдат разграничавани следните ситуации:

а) когато родителят, с когото живее детето, желае правомерно да отведе детето в друга държава, и

б) когато родителят, с когото не живее детето, но с когото то поддържа лични отношения, желае правомерно да отведе детето в друга държава.

а) родителят, с когото живее детето след развода, може, в рамките на ежедневните си грижи за детето, да го отведе правомерно в друга държава (например на едномесечно пътуване), при условие че това не застрашава правото на другия родител да поддържа лични отношения с детето, както е предвидено в членове 95 и 119 от Закона за семейството (*Obiteljski zakon*) (*Narodne Novine* (NN; Официален вестник на Република Хърватия) № 103/15 и 98/19, 47/20, 49/23 — Решение на Конституционния съд на Република Хърватия (*Ustavni sud Republike Hrvatske*), и 156/2023). Независимо от това дали родителите упражняват споделени или самостоятелни родителски права, всеки от тях има право да взема самостоятелно ежедневните решения относно детето, когато то пребивава при него (член 110 от Закона за семейството). Ако след развода родителите упражняват споделени родителски права (член 104 от Закона за семейството), решенията, които са от значение за детето, трябва да се вземат по взаимно съгласие (член 108 от Закона за семейството). Тъй като целта на временното посещение на друга държава (например на едномесечна екскурзия) не е да се промени постоянното или временното пребиваване на детето, то не е включено в изчерпателния списък на основните лични права на детето по член 100 от Закона за семейството, поради което разпоредбите на член 99, параграф 2 от Закона за семейството следва да се прилагат по съответния начин. Същото се отнася и за случаите, когато родителят, с когото живее детето след развода, упражнява частично самостоятелни родителски права (член 105 от Закона за семейството). Ако обаче родителят, с когото живее детето след развода, упражнява изцяло самостоятелни родителски права въз основа на съдебно решение, този родител няма да се нуждае от съгласието на другия родител, за да пътува временно с детето в друга държава (член 105, параграф 5 от Закона за семейството).

б) ако родителят, с когото детето не живее след развода, но с когото то поддържа лични отношения, реши да отведе детето правомерно в друга държава, този родител може да направи това, при условие че заминава за другата държава временно (например на едномесечна екскурзия) през времето, когато този родител упражнява правото си на лични отношения с детето (член 121 от Закона за семейството), и че това право не е забранено или ограничено със съдебно решение (членове 123—126 от Закона за

семейството). Независимо от това дали родителите упражняват споделени или самостоятелни родителски права, всеки от тях има право да взема самостоятелно ежедневните решения относно детето, когато то пребивава при него (член 110 от Закона за семейството). Ако след развода родителите упражняват споделени родителски права (член 104 от Закона за семейството), решенията, които са от значение за детето, трябва да се вземат по взаимно съгласие (член 108 от Закона за семейството). Тъй като целта на временното посещение на друга държава (например на едnodневна екскурзия) през времето, когато родителят упражнява правото си на лични отношения с детето, не е да се промени постоянното или временното пребиваване на детето, то не е включено в изчерпателния списък на основните лични права на детето съгласно член 100 от Закона за семейството, поради което разпоредбите на член 99, параграф 2 от Закона за семейството следва да се прилагат по съответния начин. Това ще се прилага и когато родителят, с когото живее детето след развода, упражнява частично самостоятелни родителски права (член 105 от Закона за семейството), тъй като родителят, който поддържа преки лични отношения с детето, има свободата и правото да го представлява по ежедневни въпроси по време на престоя на детето при него (в съответствие с членове 110 и 112 във връзка с член 105, параграф 1 от Закона за семейството).

В тези ситуации следва да се подчертае значението на разпоредбата на член 111 от Закона за семейството, тъй като и двамата родители, независимо дали упражняват споделени или самостоятелни родителски права, са длъжни да обменят информация за детето, което включва и информация за заминаване в чужбина с детето. Това не само представлява законово задължение за родителите, но и за преминаването на държавната граница се изискват лични и други документи, които детето, съответно придружаващият го родител, трябва да носи със себе си.

Ако единият родител счита, че другият родител би могъл да се възползва от временното заминаване в чужбина с детето, този родител има право да поиска в рамките на охранително производство съдът да наложи една от мерките, посочени в член 418 от Закона за семейството, като осигури изпълнението на заповедта за поддържане на лични отношения между родителя и детето, или да наложи една от мерките, посочени в член 419 от Закона за семейството, като осигури безопасното връщане на детето.

Най-желателно е родителите да постигнат съгласие по тези и подобни на тях въпроси, които след това може да бъдат уредени в план за съвместна родителска грижа (член 106, параграф 3 от Закона за семейството).

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Всяко (постоянно) отвеждане на детето в друга държава с цел промяна на постоянното или временното пребиваване на детето изисква съгласието и на двамата родители. Независимо от това дали родителите упражняват споделени родителски права или единият от тях упражнява частично самостоятелни родителски права, родителят, който желае да промени постоянното или временното пребиваване на детето, като го отведе в друга държава, трябва да получи писменото съгласие на другия родител (членове 100 и 108 от Закона за семейството). Ако обаче единият от родителите упражнява изцяло самостоятелни родителски грижи, съществува възможност този родител да не се нуждае от съгласието на другия родител, за да отведе детето в друга държава с цел промяна на постоянното или временното му пребиваване (член 105, параграф 5 от Закона за семейството).

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Ако родителят, който желае с отвеждане на детето в друга държава да промени постоянното или временното пребиваване на детето, не може да получи писмено съгласие, съдът в рамките на охранително производство решава кой от родителите ще представлява детето в този случай с оглед защита на висшите интереси на детето (член 100, параграф 5 и член 478, параграф 1 от Закона за семейството). Преди образуването на охранително производство трябва да се проведе задължителна извънсъдебна процедура по консултиране, в която екип от експерти от център за социално подпомагане

полага усилия в помощ на родителите да постигнат споразумение по този въпрос (член 481 от Закона за семейството — извънсъдебно производство за задължително консултиране като процесуално изискване за образуване на производството, посочено в член 100, параграф 5 от Закона за семейството). Ако в хода на производството за задължително консултиране родителите не успеят да постигнат споразумение, въпросът ще бъде решен от съда в охранително производство, като се вземат предвид по-специално възрастта и мнението на детето; правото на детето да поддържа лични отношения с другия родител; желанието и готовността на родителите да си сътрудничат при упражняването на родителските права; личните обстоятелства на родителите; разстоянието между местата на постоянно или временно пребиваване на родителите и мястото, където се предполага, че ще се премести детето, както и транспортните връзки между тези места; и правото на родителите на свобода на движение (член 484 от Закона за семейството).

Следва да се подчертае обаче, че ако единият от родителите упражнява изцяло самостоятелни родителски права, този родител не се нуждае от съгласието на другия родител, за да отведе детето в друга държава с оглед промяна на временното или постоянното пребиваване на детето, т.е. в този случай възражението на другия родител няма правни последици (член 105, параграф 5 от Закона за семейството).

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие

Както бе посочено в отговорите на въпроси 1—3, със Закона за семейството правата и задълженията на родителите се уреждат по различен начин в зависимост от това дали детето се отвежда в друга държава временно (например на едномесечно пътуване, с което не се нарушават правата на другия родител), или детето се отвежда в друга държава за постоянно с оглед промяна на постоянното или временното пребиваване на детето.

■ Последна актуализация: 30/10/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.